

Factsheet Internationale handel

Inleiding

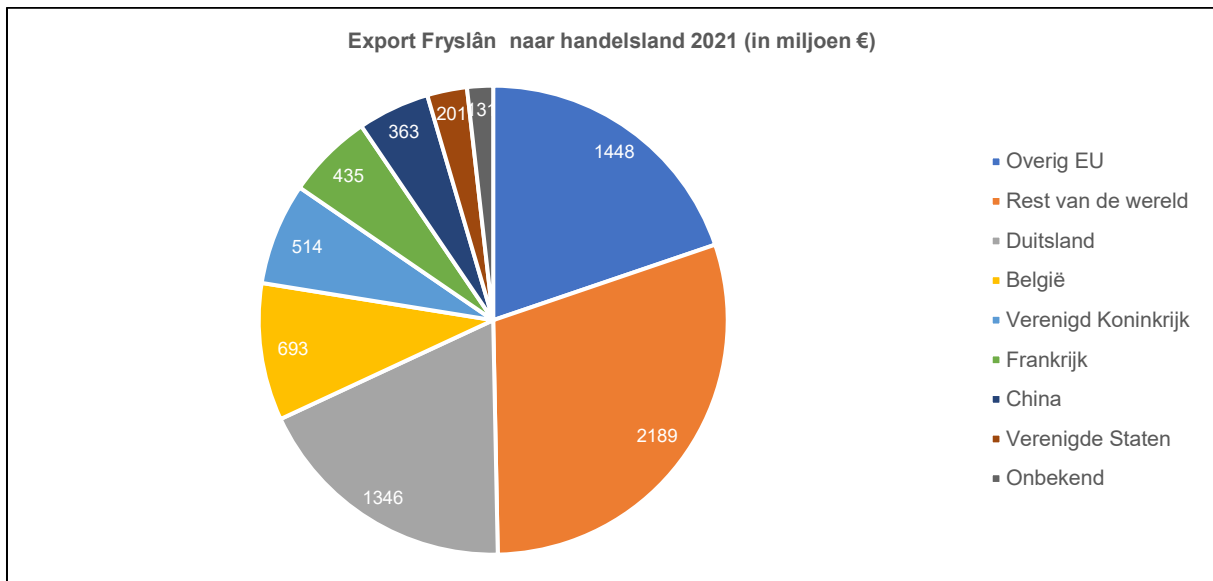
Export is belangrijk voor de Nederlandse welvaart. Ongeveer 32% van het bruto binnenlandse product in Nederland hebben we te danken aan de export. Weliswaar is de Friese economie iets minder op de export gericht dan andere delen van Nederland, maar ook in Fryslân is de export van groot belang voor de Friese economie en werkgelegenheid. De provinciale exportcijfers zijn gebaseerd op fysieke bedrijven die in de provincie gevestigd zijn. Grote buitenlandse bedrijven die via Nederland hun goederen distribueren over Europa (en Nederland), zonder noemenswaardige vestiging in Nederland zijn hierin niet meegenomen. Het gaat dan dus ook vaak om wederuitvoer. Deze tellen veelal wel mee in de publicatie van landelijke exportcijfers., omdat de goederen bijvoorbeeld in Nederland tijdelijk zijn opgeslagen én in eigendom zijn geweest van een Nederlands ingezetene.

Laatste wijziging: 29-06-2022

Highlights

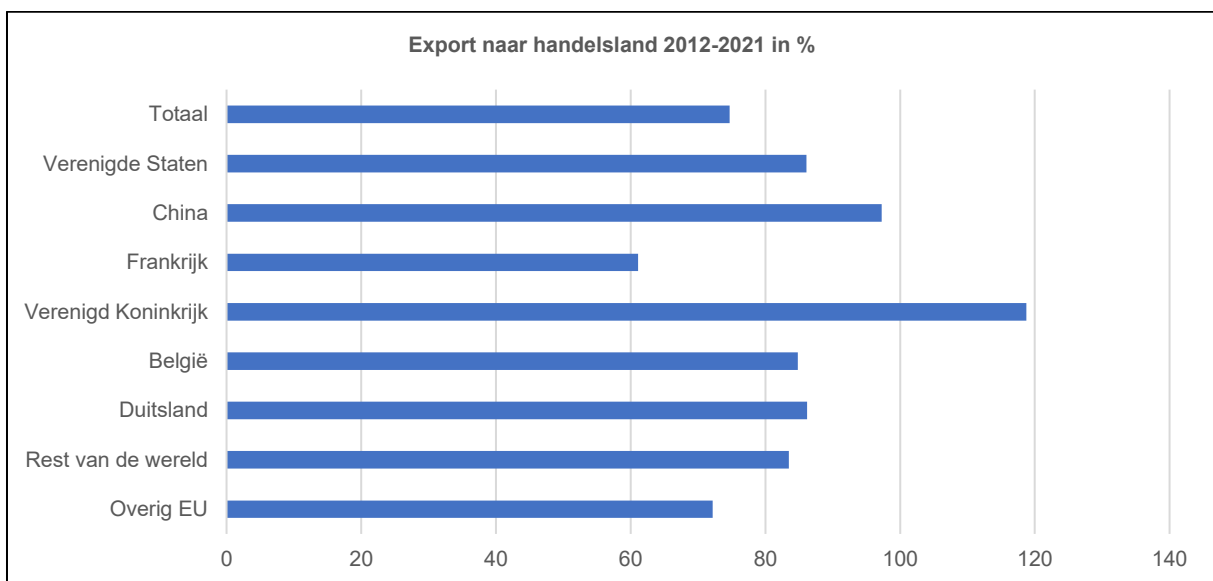
- *De totaalwaarde van de Friese export van goederen was in 2021 grofweg 7,3 miljard euro. Ruim de helft (54%) van de Friese export ging in 2021 naar landen in de Europese Unie.*
- *Met een totaalwaarde van 2,8 miljard euro leveren machines en transportmiddelen de grootste bijdrage aan de Friese export. Goed voor een aandeel van 39%. Producten uit de landbouw en de voedingsmiddelenindustrie vertegenwoordigen met een waarde van 2,5 miljard bijna een derde van de Friese export.*
- *In 2021 was bij 8,1% van de Friese bedrijven sprake van internationale handel.*
- *Sinds 2012 is de Friese export gegroeid van 4,2 naar 7,3 miljard in 2021, goed voor een stijging van 75%. Met name de export van machines en transportmiddelen groeide sterk.*
- *Sinds 2012 is het percentage bedrijven met internationale handel 7,4% naar 8,1% 2021 gestegen. Het landelijk gemiddelde is in deze periode gedaald van 10,2% naar 9,1%.*

Export naar handelsland

Figuur 1: Friese export naar land van bestemming in 2021 (voorlopige cijfers). Bron: CBS

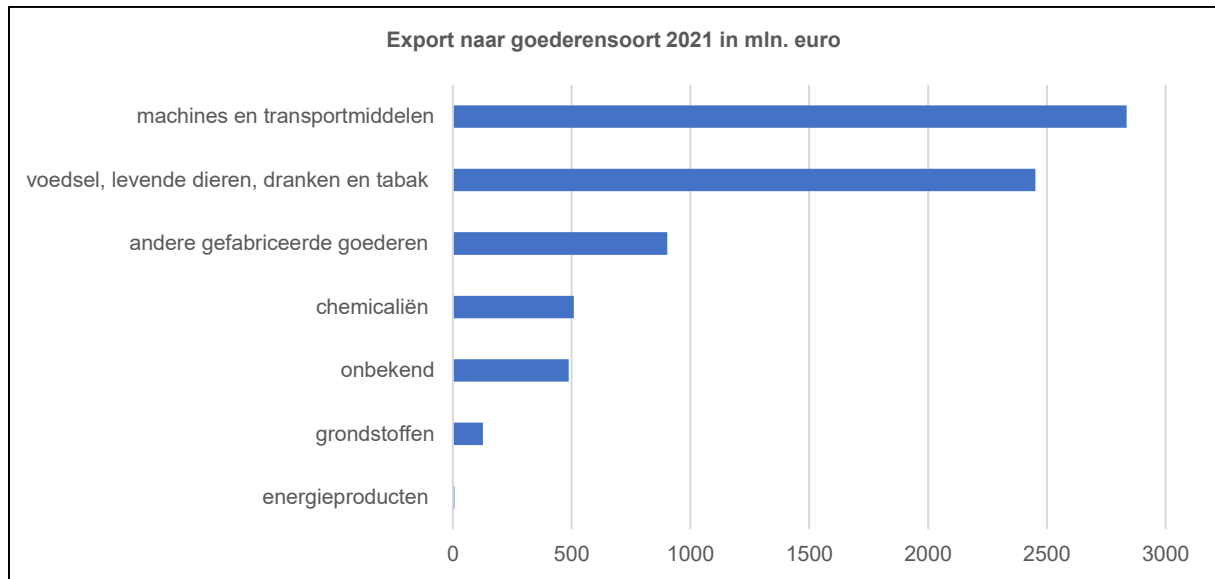
De totaalwaarde van de export van goederen van Friese bedrijven was in 2021 grofweg 7,3 miljard euro. Daarmee droeg Fryslân 1,7% bij aan de totale Nederlandse export. Ruim de helft (54%) van de Friese export ging in 2021 naar landen in de Europese Unie. Hiervan is Duitsland met 34% de belangrijkste bestemming, gevolgd door België met een aandeel van 9,5%. Het verenigd koninkrijk is goed voor een aandeel van 7%. China is goed voor 5% van de Friese export. In verband met de oorlog in Oekraïne heeft het CBS recent ook gekeken naar de provinciale export naar Rusland en Oekraïne. In Fryslân is in 2021 voor 132 miljoen euro naar Rusland geëxporteerd. Dit komt neer op een aandeel van 1,8% in de totale Friese export. De totale exportwaarde naar Oekraïne bedroeg in 2021 20 miljoen, wat staat voor een aandeel van slechts 0,3% in de totale export.

Figuur 2: Friese export naar land van bestemming 2012-2021. Bron: CBS

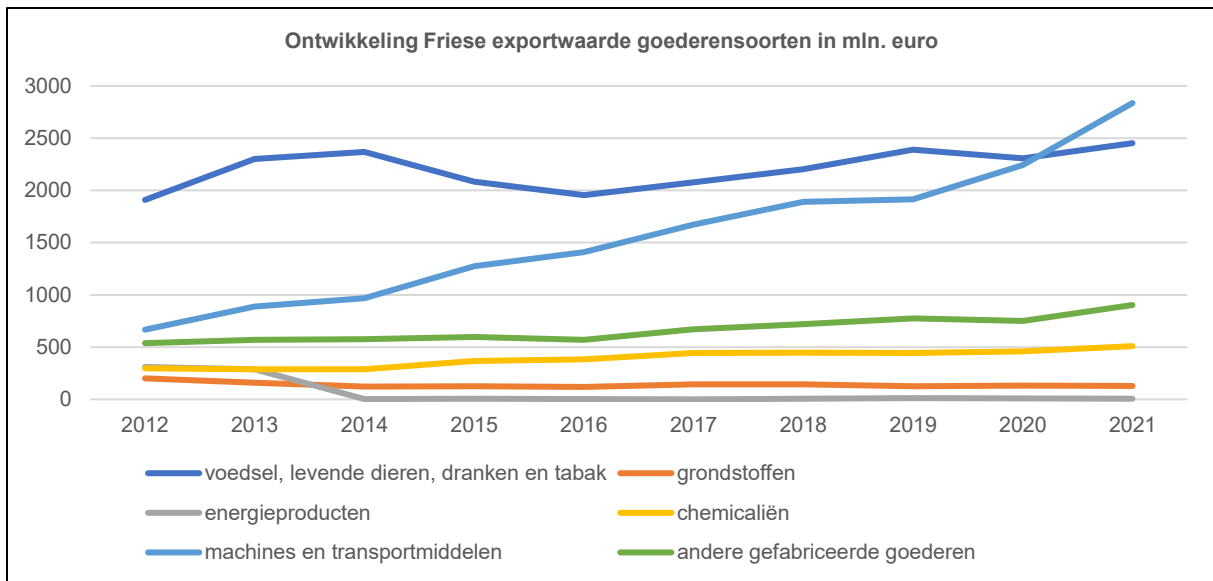
Sinds 2012 is de Friese export gegroeid van 4,2 naar 7,3 miljard in 2021. Goed voor een stijging van 75%. De exportwaarde naar alle onderscheiden landen/werelddelen is fors toegenomen. De exportwaarde met het Verenigd Koninkrijk is ruim verdubbeld. De handel met China is bijna verdubbeld in de afgelopen tien jaar.

Export naar goederensoort

Figuur 3: Friese export naar goederensoort 2021 (voorlopige cijfers). Bron: CBS

Met een totaalwaarde van 2,8 miljard euro leveren machines en transportmiddelen de grootste bijdrage aan de Friese export, goed voor een aandeel van 39%. Producten uit de landbouw en de voedingsmiddelenindustrie vertegenwoordigen met een waarde van 2,5 miljard bijna een derde van de Friese export. Daarnaast wordt er voor ruim 900 miljoen aan andere gefabriceerde goederen geëxporteerd, 509 miljoen aan chemische producten, 127 miljoen aan grondstoffen en 7 miljoen aan energieproducten.

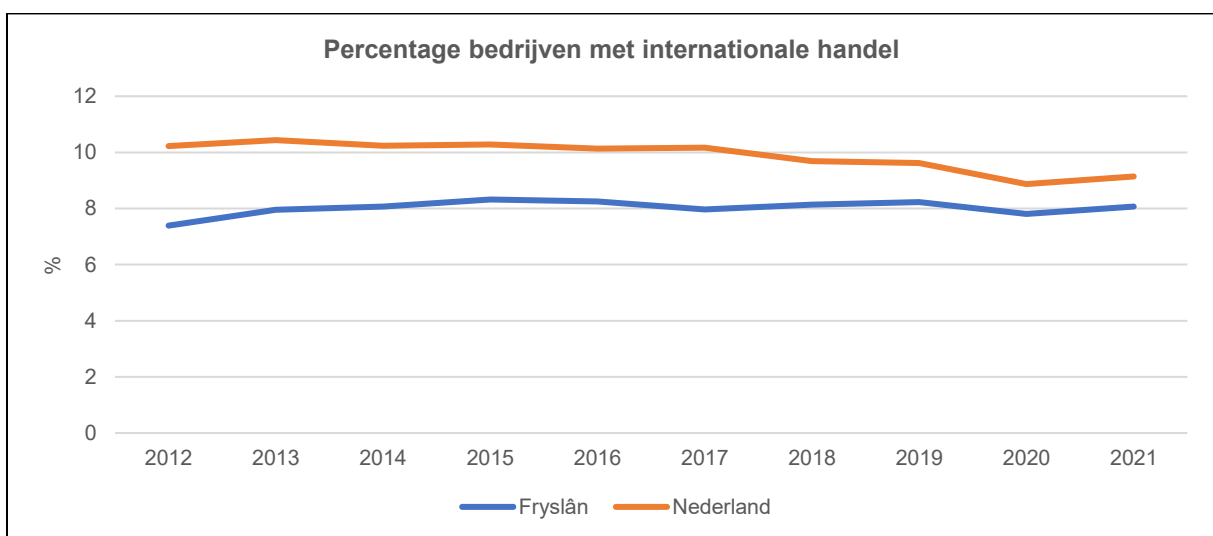

Figuur 4: Ontwikkeling Friese exportwaarde goederensoorten 2012-2021 (voorlopige cijfers.) Bron: CBS

De afgelopen tien jaar is de exportwaarde van machines en transportmiddelen fors gestegen. In 2021 bedraagt de totale waarde ruim 4 keer zoveel als in 2012 en is de waarde zelfs groter dan die van de landbouw en voedingsmiddelenindustrie. De exportwaarde van de landbouw en voedingsmiddelenindustrie fluctueert tussen de 2 en 2,5 miljard en ligt in 2021 28% hoger dan in 2012. Ten opzichte van 2012 is de exportwaarde van chemische- en overige goederen met 70% gestegen. De exportwaarde van grondstoffen en energieproducten is in de afgelopen tien jaar gedaald.

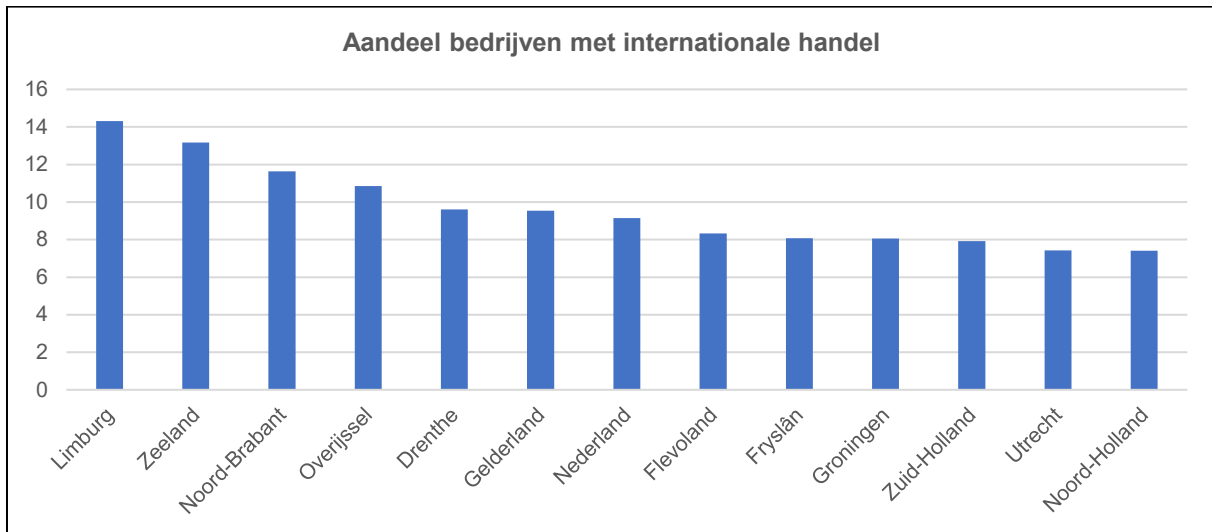
Internationale handel vergeleken

Volgens het CBS was in 2021 bij 8,1% van de Friese bedrijven sprake van internationale handel. Hiervan is sprake wanneer een bedrijf op jaarbasis voor minstens 5000 euro importeert of voor minstens 5000 euro exporteert.

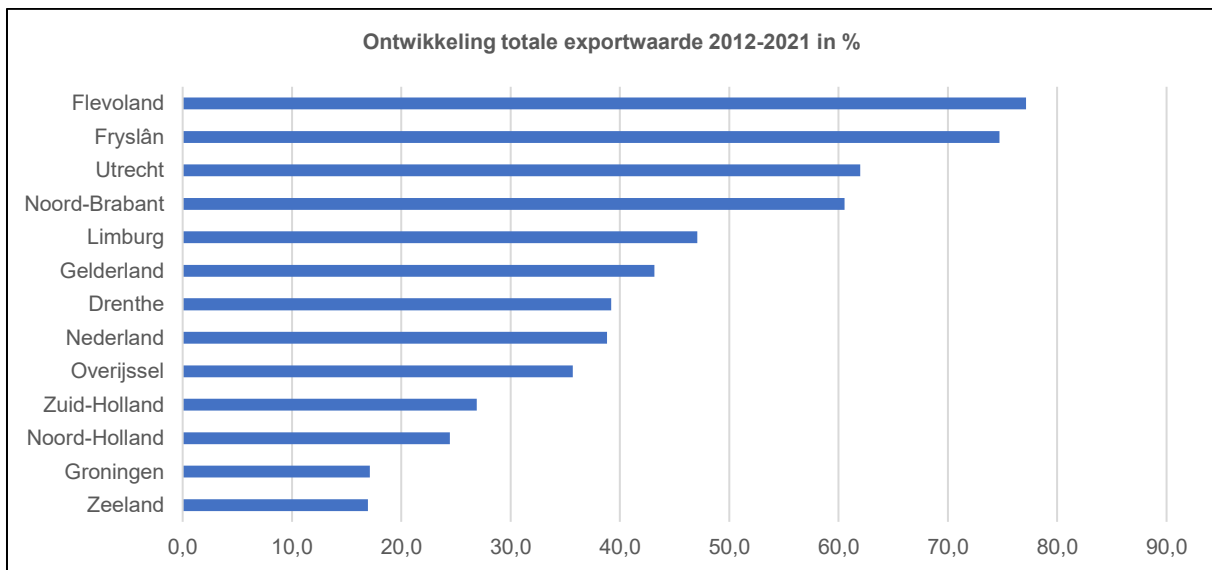
Figuur 5: Ontwikkeling aandeel bedrijven met internationale handel 2012-2021. Bron: CBS

Landelijk ligt het percentage bedrijven met internationale handel op 9,1%. Ten opzichte van 2012 (7,4%) is het aandeel bedrijven met internationale handel in Fryslân gestegen. Landelijk nam dit aandeel af van 10,2% naar 9,1%

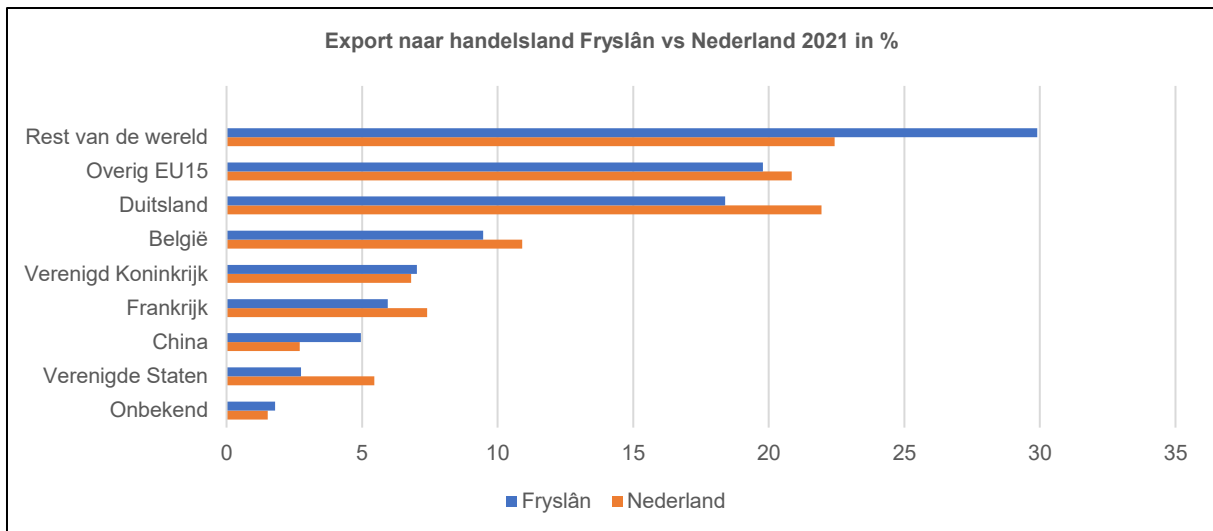
Figuur 6: Aandeel bedrijven met internationale handel (import en export) 2021 (voorlopige cijfers). Bron: CBS

Provincies aan de grensstreek tellen relatief meer bedrijven met internationale handel.

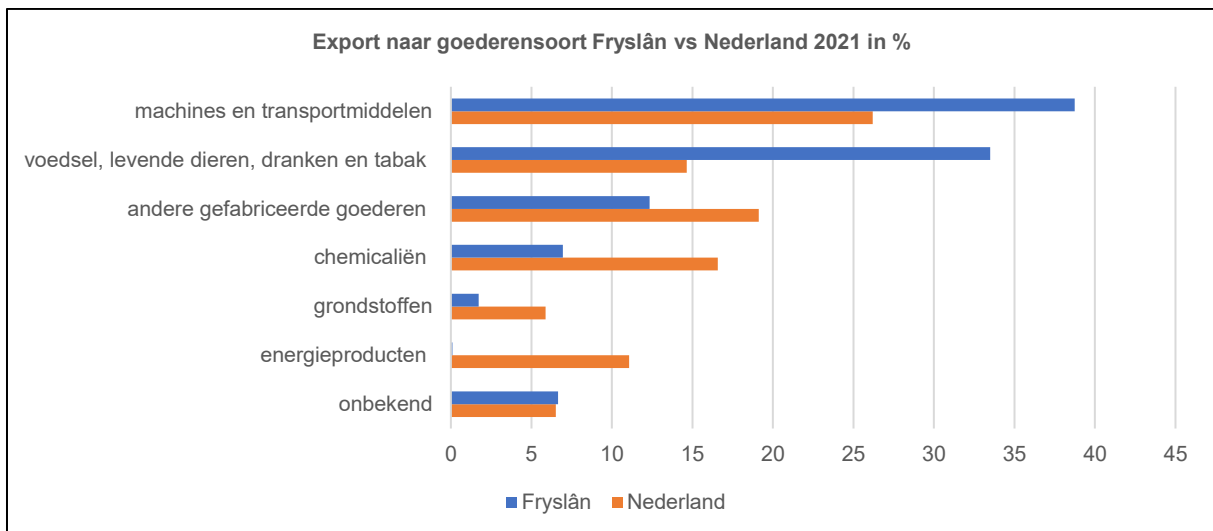

Figuur 7: Ontwikkeling totale jaarlijkse exportwaarde provincies. Bron: CBS

De totale exportwaarde van Friese bedrijven ligt in 2021 75% hoger dan in 2012. Alleen in de provincie Flevoland was sprake van een nog grotere toename. Landelijk groeide de totale exportwaarde met 39%.

Figuur 8: Aandeel export naar handelsland Fryslân en Nederland vergeleken 2021 (voorlopige cijfers). Bron: CBS

Figuur 9: Aandeel export naar goederensoort Fryslân en Nederland vergeleken 2021 (voorlopige cijfers). Bron: CBS

In vergelijking met het landelijk gemiddelde is de exportwaarde van Friese bedrijven naar China en de rest van de wereld hoger. De exportwaarde naar o.a. Duitsland en de Verenigde Staten ligt is in verhouding wat lager in Fryslân. Gelet op de onderverdeling naar goederensoorten is te zien dat het aandeel landbouw en voedsel in Fryslân veel groter is dan landelijk gemiddeld. Ook de exportwaarde van machines en transportmiddelen is relatief groot in Fryslân. Het aandeel export van chemicaliën, grondstoffen, energieproducten en andere gefabriceerde goederen ligt in Fryslân daarentegen lager dan gemiddeld.

Als gevolg van corona lag zowel landelijk als in Fryslân het percentage bedrijven wat aan internationale handel doet als gevolg van corona in 2020 wat lager. Ook de exportwaarde lag in 2020 landelijk lager dan in 2019. In Fryslân was nog wel sprake van een groeiende exportwaarde. In 2021 zijn zowel het aandeel internationaal handelende bedrijven als de exportwaarde weer gestegen. Ook voor de komende jaren verwacht het Centraal Planbureau

(CPB) een groei van de export. In 2022 en 2023 van ruim 4%. Omdat Rusland en Oekraïne geen grote handelspartners van Nederland of de EU zijn, zal de schade van een verstoring in handelsstromen op macroniveau beperkt zijn, maar individuele bedrijven kunnen wel getroffen worden.

Bronvermelding en meer informatie

- *Maatwerktabellen Goederenhandel per provincie, Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)*
- *Ramingen Centraal Planbureau (CPB)*